

Fragmentti VI

On puhuttava ja ajateltava oleminen.
Oleminen on, ei-mikään ei ole:
mietä näitä!
— minä käsken ja käyn esteeksi tiellesi.

Mutta helposti en laske sinua sillekään tielle,
jolla hapuilevat tietämättömät,
kaksipäiset kuolevaiset.
Sydämiensä avuttomuus ohjaa
harhailevaa ymmärrystä.
He kulkevat kuin kuuromykkä sokea,
hämmentynyt.
He eivät osaa päättää,
onko syntyminen
ja oleminen
sama,
kääntyvätkö kaiken polut takaisin.

Fragmentti XIII

Asettakoon Eroksen Jumalista ensimmäiseksi...

Parmenides

Antiikin kreikkalaiset olivat tarkkoja tyylistään. Myös filosofiassa. Tätä todistaa heidän moninainen tapansa kirjoittaa filosofisesti: Parmenideen 'eepinen runoelma', Herakleitoksen 'fragmentit', Platonin 'dialogit', Isokrateen 'puheet', Aristoteleen 'tutkielmat'. Monet muodot ja monet maut paljastivat filosofian olemusta omalla tavallaan.

Parmenides eli 500- ja 400 -lukujen vaihteessa eaa. Hän oli kotoisin Eleasta ja hänen nimeensä liitetään elealaisuutena tunnettu filosofinen koulukunta. Erityistä tämän koulukunnan filosofoinnissa oli olemisen kysymyksen esiin nostaminen.

Ylle on suomennettu kaksi osaa vain fragmentteina säilyneestä Parmenideen runoelmasta, joka käsittelee asioiden olemista, *περι φυσικῆς*. Tekstissä looginen pohdinta yhtyy runoelman muotoon: puhujana on Jumalatar, Hesiodokselta lainattuun tapaan ja alkukielisen tekstin mitta kulkee heksametrissä.

Parmenides edustaa filosofian historiassa 'hyvän maun logiikkaa'. Hänen teksteisään poliittinen ja moraalinen käyvät rinnan logiikan kanssa. Käsitteellinen työ ei erottaudu kulttuurin ja yhteisön pyrinnoista.

Olemisen käsitteiden pohtiminen oli kasvatuksellinen tehtävä antiikin kreikkalaisille filosofeille. Kirjoittamisen tapa oli etiikan kysymys. Suhteessa tähän lukijan on rakennettava lukemisensa moraalit ja kamppailtava siitä omalla nimellään. Viitteet historiaan eivät sinällään todista mitään. Maku on valittava.

Mika Saranpää